

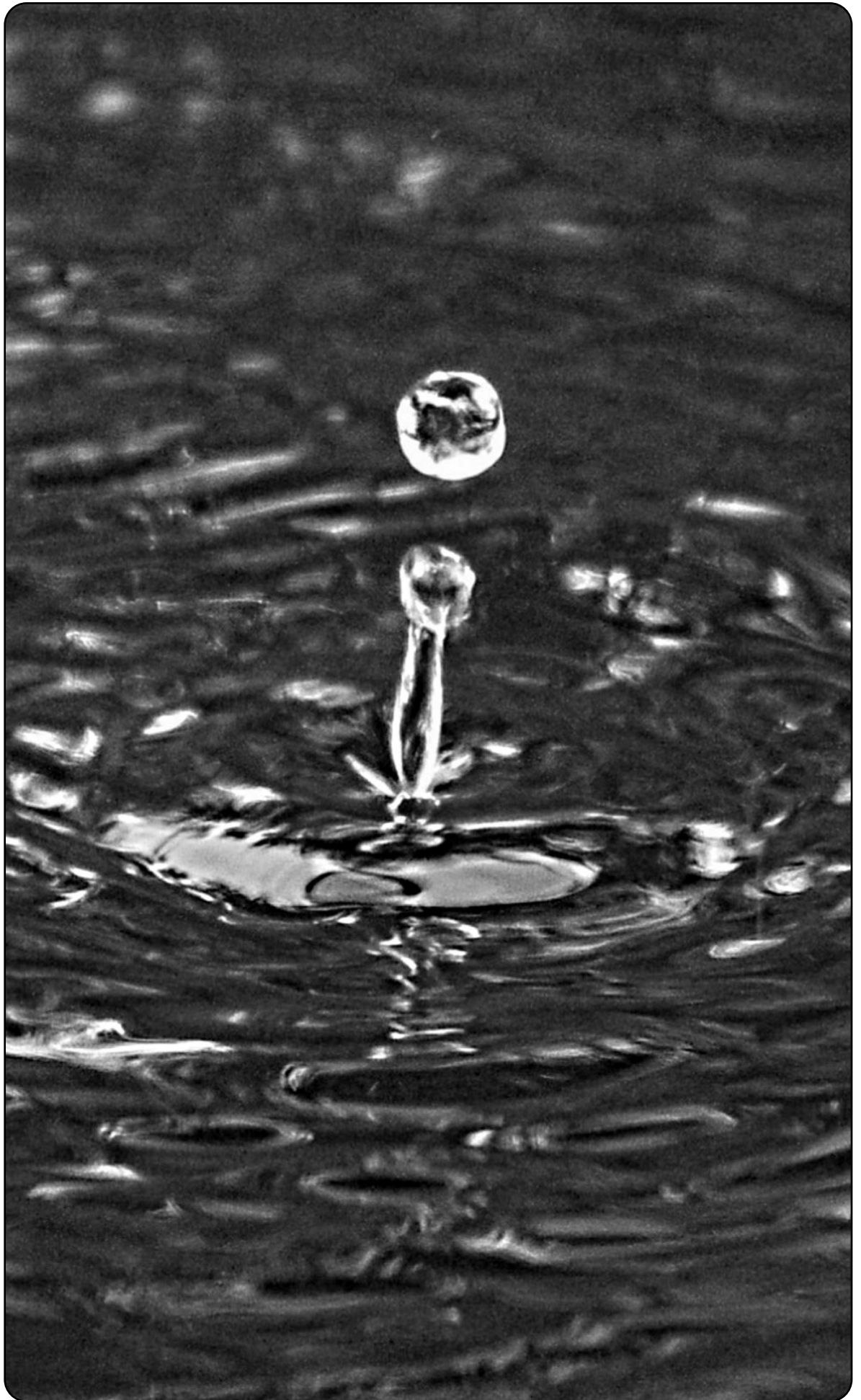

RAUMAN TAIKAA...

NUMERO 3 / 2016 SYYSKUU

KAakonrantalainen Kyläkulttuurilehti ♦ XVII vuosikerta

Vilniemi - Rakila - Mänttä - Pyötsäri - Sydänylä - Häppliä - Järvenkylä - Kuorsalo - Tammiö

"SE KUULUISA VIIMEINEN PISARA", VALOKUVA: ILKKA AHMAVAARA

MERVI HYPPÄNEN:

KOHTI ENSI KESÄÄ JA 100-VUOTIS JUHLIA

Kesän säät olivat vaihtelevia ja hellepäiviäkin oli muutama. Vanhan kansan uskomuksen mukaan mitä säätä Erkinä on eniten, sitä on kesässä vähiten. Erkin päivää vietetään 18.5. ja tänä vuonna 18.5. paistoi aurinko ja oli lämmintä. Ennuste taisi pitää paikkansa, sillä kesä on ollut sateinen, minkä seurauksena metsä on antanut hyvän sadon, mustikoita ja kanttarilleja on löytynyt runsaasti. Pakastin on täynnä ja puolukat vielä keräämättä.

Kyllillä on ollut monta tapahtumaa ja ihmiset ovat osallistuneet niihin runsain joukoin. Pyötsaassa ja Kuorsalossa järjestettiin asukkailla perinteiset kesäjuhlat, Klamilassa juhlettiin vähän laajemmalla joukolla Fisah and Soul tapahtumassa Hapanvelli juhliä unohtamatta.

Mäntlahden kyläteatteri Marmutin kesän näytelmässä tutkittiin meren vaikutusta kylän elämään. 1900-luvulla meri antoi leivän monelle mäntlahtelaiselle ja toi vaurautta kylään. Meri mahdollisti aikoinaan kaupankäynnin sekä etelän että idän suuntaan. Marmutin tämän vuoden esitys kesti hyvin kahteen kertaan katsomisen, esitys oli hyvä ja teksti mielenkiintoinen.

Mäntlahden kulttuuritarjonnan merellinen aihe jatkui Galleria Kymen Kullan näytellyssä Paussi-kioskillä. Risto Vuorimies oli tuonut saaristoiheisia valokuviaan esille galleriaan. Hän oli kuvannut Porvoon saaristossa sijaitsevan Kalvön saaren asukkaita vuosina 1974-1975. Esillä oli myös gallerian omistajan Herman Poelmanin puhuttelevaa ja kaunista ITE-taidetta.

Kylille on kesän aikana rakennettu muutama uusi tien pätkä. Klamilan Jokniemeen Sydänkylän osakaskunta on tehnyt uuden tien ja Mäntlahden Hämälän talon pihapiiristä on pelloille menevä tie siirretty vähän kauemmas.

Muutama vuosi sitten rakennetun Mänttönsuontien luvattomasta käytöstä on tullut haittaa tien omistajille, sillä tien runsas käyttö lisää hoitokustannuksia. Tien ovat rakentaneet maanomistajat metsätieksi eikä sitä ole tarkoitettu yleiseen liikenteeseen.

Pyötsaarentien risteyksessä Mäntlahdessa ohikulkijat ovat saaneet ihailla Heraman Polemanin taideteosta ja runsaasti kukkivia Annansilmiä. Runsaan kukinnan salaisuutena on multa sekoitettu, 16 vuotta kompostoitunut ulkokuu alusta.

Syksyn myötä alkavat jälleen harrastustoiminat, Kansalaisopisto tarjoaa liikuntaa ja kudontaa sekä huonekalujen entisöintiä. Lapsille ja nuorille on toimintaa Klamilan Nuorisotalolla. Kaikesta toiminnasta ei saatu lehteen tietoja, mutta kannattaa käydä internetissä katso-massa kylien yhteistä ilmoitustaulua, joka löytyy sekä Klamilan seudun että Rannantaikaa väen nettisivuilta. Sieltä saattaa löytyä lisää tietoa harrastusmahdollisuuksista.

Klamilan seudun ja Rannantaikaa väen nettisivuja päivitetään ja kehitetään jatkuvasti. Juhani Pyrhönen on Klamilan seudun sivuille koonnut juttuja ja kuvia kesän tapahtumista. Sieltä voi esimerkiksi käydä lukemassa kuinka Ensivaste on Klamilassa käynnistynyt. Historiasta kiinnostuneet löytävät paljon tietoa Kuorsalo seuran sivustolta, jonne on koottu mm. Tuomo Silentin kirjoituksia Kuorsalon historiasta.

Ensi vuodelle on odotettavissa juhliä, kun Suomi juhlii 100 -vuotista itsenäisyyttään. Haminan kaupungilta on tullut toiveita, että kylät juhlistaisivat Suomen itsenäisyyttä kukin omalla tavallaan. Suomen 50 -vuotiasta itsenäisyyttä juhlistettiin istuttamalla mm. Mäntlahden kansakoulun pihalle kuusen taimi. Kuusi on kasvanut komeaksi koulun pihalla, vaikka koulu on jo kadonnut.

Ehdotuksia siitä, miten Suomen juhla-vuotta voitaisiin kylillä juhlistaa, ottaa vastaan mm. Arto Tauria tai tämän lehden toimitus. Mikään ei estä juhlistamasta itsenäisyyttä yhdessä yli kuntarajojen. Löytäisivätkö Haminan itäiset rantakylät ja Virolahden läntisimmät kylät yhteisen tavan juhliä Suomen itsenäisyyttä?

30.8.2016, Mervi Hyppänen

RANNANTAIAKAA...

KAakonrantalainen kyläkulttuurilehti

XVI VUOSIKERTA

Rannantaikaa väki ry:n jäsenlehti, sekä Sydänkylän ja Rakilan osakaskuntien tiedotus.

Julkaisija: Rannantaikaa väki ry, **rantai.fi**
Simonmäentie 18, 49840 Mänttä

Vastaava ja taittaja: Ilkka Ahmavaara
p. 045 136 5882, erakko@dlc.fi

Toim.siht: Mervi Hyppänen (ent. Väri)
p. 044 506 0370, mervi@saunalahti.fi

Paino: Solver Palvelut, Anjalankoski
Lehti verkossa: **rantai.fi**

Tämä painos 180 kpl

Ilmestyy kerran vuodenajassa

PANKKITILI: FI95 5506 0020 0615 50

Lehteen tulevat jutut pyydetään toimittamaan lehden toimitukseen Nro1. helmikuun 15pv. Nro 2. toukokuun 15.pv. Nro 3. elokuun 15.pv. 4. marraskuun 15.pv.

LÄHETTÄKÄÄ AINEISTONNE LEHTEEMME HYVISSÄ AJOINI!
Ettei juttunne julkaisu jää seuraavaan numeroon.

ISSN 1795-1054 (Painettu)

ISSN 2324-0792 (Verkkojulkaisu)

Asiaa tai ei - tässä numerossa:

AINEISTO SEURAAVAAN NUMEROON VIIMEISTÄÄN MARRASKUUN 15 PÄIVÄ!

- s.2. Kohti ensi kesää ja.. pk, Mervi Hyppänen
- s.3. Kansikuvasta, Ilkka Ahmavaara
- s.4. Allegrolla Pietariin, Mervi Hyppänen
- s.6. Meri, Susanna Korpela
- s.6. Katsojapalaute, nimimerkki T.P.
- s.7. Katsojapalaute, nimimerkki T.T.
- s.10. Mänttä ja meri, Mervi Hyppänen
- s.12. Verkkokalastus jään alta, Ilkka Ahmavaara
- s.13. Pyötsäaren kesäjuhlat, Susanna Korpela
- s.14. Klamcenter - Klamikeskus, Rauno Vaherva
- s.15. Palvelu saapuu asiakkaan luo, Mervi Hyppänen
- s.16. Suomi täyttää sata vuotta 2017, Arto Tauria
- s.17. Laivakallion uusi vuokralainen, Tuomo Peltola
- s.18. Yksitystiet, oikeudet ja rasitteet, Mervi Hyppänen
- s.19. Puomi Männikkösuontielle, Tuomo Peltola
- s.20. Poistokalastus alkaa, Tuomo Peltonen
- s.20. John Nurmisen säätiö, Mervi Hyppänen

- s.21. Ojien ruoppaus ja uusi tie, Tuomo Peltola
- s.22. Ihmeellinen Herra Purmo, Tuukka Kaarto
- s.23. Klamilan kesässä tapahtui, Heli Varjakoski
- s.32. Syksyn tapahtumat ja harrastukset

RANNANTAIAKAA LEHDEN TILAAMINEN

Voit tilata lehden (4 nro/v) kahdella tapaa, maksamalla yhdistyksen vuotuisen 15 euron jäsenmaksun, tai tilaamalla lehden ei jäsenelle 23 eurolla.

Yhdistyksen tilinumero on:

FI95 5506 0020 0615 50

Muista maksun yhteydessä mainita postiosoite, johon lehden haluat.

Lehden vanhemmat numerot luettavissa netissä **vuoden viiveellä** osoitteessa **rantai.fi**

KANSIKUVASTA

Kannen kuva on viimeinen sekunnin sisään otetusta kuvasarjasta, jossa pisara kohtaa sadevesisaavin vedenpinnan. Tapahtumat ovat niin nopeita, ettei ihmissilmä ehdi niitä erottamaan tarkasti, mutta

kamera pystyy. Sulkimen nopeus kuvissa on 1/200 sek, kun ihmissilmä havaitsee nopeimmillaan kirkkaassa valossa 1/60 sekuntiin nopeudella. Toistaiseksi en ole pystynyt ottamaan vastaavaa otosta uudestaan lukuisista yrityksistä huolimatta.

Ilkka Ahmavaara

VALOKUVAT ILKKA AHMAVAARA

MERVI HYPPÄNEN:

ALLEGROLLA PIETARIIN

Miljoonakaupunki Pietariin on Haminasta matkaa 240 km. Pietarin historiallinen keskusta on Unescon ensimmäinen maailmanperintökohde Venäjällä ja sinne pääsee helposti junalla. Junamatka Allegrolla Kouvolasta Pietariin kestää noin 2t 10 min. Erillisiä rajavelvollisuuksia ei ole, sillä passin- ja viisumin tarkastus ja tullimuodollisuudet hoituvat junan penkillä istuen. Kun ostaa junalipun vähintään kuukautta aiemmin, saa sen edulliseen hintaan. Itse maksoin meno-paluu lipusta 50,38 euroa.

Allegro kohti Pietaria lähti Kouvolaan tiistaina 7.7. klo 7.30. Mukana matkassa olivat minun lisäksi kaksi tyttärentäni ja serkkuni Kirsi, joka oli käynyt Allegrolla Pietarissa jo useamman kerran. Hän lähti mukaan oppaaksi. Matka Pietariin meni mukavasti jutellen ja eväitä syöden, sillä olimme varanneet neljän hengen pöytäpaikan lippuja ostaessamme. Ikkunapaikasta ei niin ollut väliä, sillä junan kiitäessä 200 km tunnissa ei maisemia paljon ehtinyt nähdä. Passit ja viisumit tarkistettiin kaksi kertaa matkan aikana, ensin Suomen ja sitten Venäjän puolella.

Saavuimme Pietarin Suomen asemalle klo 9.47 ja astuimme ulos

junasta, minkäänlaisia tarkistuksia ei ollut vaan kävelimme suoraan kadulle. Aseman edestä lähdimme vasemmalle ja ensimmäisestä kadunkulmasta käännyimme vasemmalle ja olimme metroasemalla. Kirsin opastuksella ostimme jokainen kuusi polettia, joilla metron portit aukeavat. Joka kerta, kun menimme metroon kadulta tarvitsimme yhden poletin. Kalliiksi ei metrolla ajelu tullut, sillä yksi poletti maksoi 35 ruplaa eli noin 50 senttiä.

Poletti portin pieleen ja portista sisään ja liukuportailta maan alle. Portaot johtivat syvälle, sillä olimme menossa metrolla Nevan alitse. Metroasema oli kaunis ja siisti, eikä tuntunut siltä, että oli syvällä maan alla. Pietarin metrossa on helppo liikkua, sillä linjat on piiretty karttaan eri väreillä ja opasteet ohjasivat linjoille värien mukaan. Me olimme menossa ensin punaista linjaa kolme asemaa ja sitten yksi aseman väli vihreää linjaa ja taas kolme asemaa sinistä linjaa. Asemilla oli seinillä myös opasteet, mihin suuntaan juna oli menossa, eli kumpi puoli piti valita, oikea vai vasen. Heini ja Kirsi olivat etukäteen suunnitelleet, minne olimme menossa, joten ei tarvinnut kuin seura-

ta opasteita. Junaan ei aina mahtunut, mutta ei hätää, sillä seuraava juna tuli muutaman minuutin päästä.

Käytyämme balettitarvikekaupassa ja vegaanikaupassa, pakolliset ostot oli tehty ja saatoimme keskittyä Pietarin nähtävyyksiin, joita kaupungissa riittää. Olisin ollut tyytyväinen, vaikka olisimme vain kävelleet pitkin Nevan rantoja, sillä Pietarin keskusta on täynnä

VALOKUVAT: MERVI HYPPÄNEN

kauniita vanhoja rakennuksia. Sateen vuoksi päätimme kuitenkin käydä jossain museossa ja Verikirkossa. Kävimme Hygienia-museossa, jossa oli mm. nähtävillä täytetty Pavlovin koirakokeissaan käyttämä koira. Sitten oli aika ruokailla. Heini oli etsinyt netistä kasvisravintoloita ja suunnistimme lähimpään ravintolaan. Paikka osoittautui viihtyisäksi ja ruokalistalta löytyi sopivaa ja edullista syötävää. Annokset olivat herkullisia, mutta kovin pienet, joten päätimme etsiä toisen ruokapaikan myöhemmin.

Piipahdimme kolmikerroksisessa kirjakaupassa Nevski Pros-

pektilla. Sieltä suuntasimme lähellä olevaan Verikirkkoon, hienoon mosaiikilla sisustettuun kirkkoon, joka on rakennettu paikalle, jossa tsaari Aleksanteri II haavoittui kuolettavasti. Kirkon edustalla näytti olevan jonoa, mutta pian selvisi, että jonoja oli vain lippuluukkujen edustalla. Ostettuaamme 100:n ruplan pääsylipput pääsimme jonottamatta sisälle kauniiseen kirkkoon.

Päivä kului nopeasti ja oli aika etsiä reitti rautatieasemalle, josta junamme lähtisi Kouvolaan klo 20.30. Yritimme päästä lähimmälle metroasemalle, mutta se oli jostain syystä suljettu. Emme jääneet odottamaan aseman aukeamista, vaan lähdimme kävelemään seuraavalle asemalle, jonne ei ollut pitkä matka. Ajoimme metrolla yhden aseman välin ja sen jälkeen oli tarkoitus siirtyä punaiselle linjalle, josta pääsimme rautatieasemalle.

Junan lähtöön oli aikaa muutama tunti, joten nousimme metroasemalta vielä maan pinnalle ja lähdimme etsimään jotain ruokapaikkaa tai -kauppaa, josta saisimme pientä syötävää. Kävelimme pitkin Nevski prospektia kunnes löysimme pienen ravintolan, jonka nimi oli suomeksi jotain Äiti mökillä tai sinne päin. Nimi kuulosti hauskalta ja ravintolakin osoittautui viihtyisäksi. Söimme siellä herkullisia täytettyjä lettuja. Alkudrinkiksi ravintola tarjo-

si puolukkamehua, joka oli oikein hyvää.

Saavuimme Suomen rautatieasemalle puoli tuntia ennen junan lähtöä. Asemalla näytimme passimme portilla seisovalle miehelle ja pääsimme sisään junaan. Päivä oli ollut antoisa, sateestakaan ei ollut paljon haittaa.

Mervi Hyppänen

SUSANNA KORPELA:

MERI

Tätä kirjoittaessa on tämänvuotinen suuri projekti – Mäntlahden Kyläteatteri Marmut:n näytelmä Meri – saatu onnellisesti päätökseen. Toivolassa pidettiin heinäkuun lopulla kolme esitystä ja Kuorsalossa elokuun alussa yksi, joissa kaikissa yleisömenestys oli vähintäänkin hyvä, joissain jopa kiitettävä.

Tuttuun tapaan käsikirjoituksesta vastasi Risto Muurman, ohjauk-

sesta Henri Saarainen ja äänimaailmasta Anni Arenius. Saadun palautteen perusteella kehitystä on jälleen tapahtunut – näyttelijöiden varmuus on kasvanut ja äänimaailma parantunut.

Ennen kaikkea tämäkin kokemus antoi paljon kaikille mukana olleille eikä ryhmähenkeä voi kuin kiittää – harjoituksista on aina lähdetty hyvillä mielin. Myös yleisöllä on ollut

suuri rooli, sillä esityksissä kaikki toimii vuorovaikutuksessa katsojien kanssa.

Seuraavaksi Marmut:lla on edessä vielä karonkka, jossa pääsemme itsekin ensi-illassa nauhoitetun videon muodossa näkemään mitä tulikaan tehtyä. Ja tietenkin kuulemme mitä on luvassa ensi kesäksi... Kiitos ja tervetuloa taas teatteriin!

Susanna Korpela

NIMIMERKKI T.P. KIRJOITTA:

Muurmanin Risto se osaa kerta toisensa jälkeen kirjoittaa hienon näytelmän. Saimme tänäkin kesänä nauttia upeasta harrastaja-teatterin esityksestä ja kääntää ajatuksemme vanhoihin aikoihin. Hahmot olivat eläviä ja tarina eteni sujuvasti historian havinoista nykypäivään.

Kiitos ikimuistoisista hetkistä Marmutin porukalle. Jäämme odottamaan mitä ensi kesä tuo tullessaan. Tarinoita varmasti löytyy vielä jälkipolville kerrottavaksi.

Nimimerkki T.P.

VALOKUVA: SUSANNA KORPELA

"Lähes Toini nojailee?" Hilpeitä tunnelmia 1930-luvulla juhannuksena Mustasaaressa viimeisissä harjoituksissa kuvattuna.

VALOKUVA: ANNI ARENIUS

VALOKUVA: TANJA KÄRKI

Ongenkoukun sormeensa saaneen prinsessan (Anna-Mari Suortti) ja häntä herättämään saapuneen prinssin (Ilkka Muurman) ensikohtaaminen.

VALOKUVA: TANJA KÄRKI

Oikealla alhaalla: Räävelin (nyk.Tallinna) iloiset virolaisnaiset Lili (Susanna Korpela) ja Hili (Marjatta Korpela), jotka tulivat satamaan vastaanottamaan Suomesta saapuneita merimiehiä.

VALOKUVA: SUSANNA KORPELA

"Mä seuduilla näillä oon tunnettu kalamies.." Näytelmän lopuksi koko kylä herää eloon ja Mäntlahti elää jälleen!

NIMIMERKKI TT KIRJOITTAJAA:

Ja sitten itse Esitys:

Eräänä kauniina heinäkuun sunnuntai-iltana ajelimme katsomaan jokakesäistä "must"-teatteriesitystä Mäntlahden Toivolaan. Tällä kertaa näytelmän nimeksi oli valittu Meri. Aaltojen pauhu tuli nimen perusteella heti mieleen, ja odotimme avoimin mielin tulevaa.

Tunnelma näytti kotoisan tutulta saavuttuamme perille: Lippu liehui salossa, näytelmän nimilaatta, MERI, näkyi kauas tielle ja ihmiset olivat jälleen kerran niin tuttavallisia ja rentoja niinkuin kotiin olisi tullut. Sehän se onkin tällaisen pienen kyläteatterin suola, se yhteenkuuluvuuden tuntu.

Aluksi käsikirjoittaja Risto alusti meitä tulevaa esitystä varten. Se olikin tarpeellista, koska erilaisia kohtauksia oli peräti 11 kpl.

Ja niin esitys alkoi, varmallalla rutiinilla, hyvin harjoiteltuna, haasteita täynnä olevana, tarkkuutta, muuntautumiskykyä ja keskittymistä vaativana, olivathan samat näyttelijät tosi monissa rooleissa.

Erityisesti ja ensimmäiseksi kuulin äänimaailman, kiitos Annille: nyt se kuului hyvin, auttoi meitä katsojia aistimaan erilaisia tunnelmia, ja varmaan oli tarpeellista näyttelijöillekin että he pääsivät hyvin sisään eri kohtauksiin.

Tulipa tässä mieleeni, kun niin erilaisia kohtauksia oli paljon, olisiko kohtauksen alussa, ennen puhetta, voinut vielä vahvemmin tuoda sen tunnelmamusiikin esiin!!!!!! No en tiedä, mutta tuli mieleen.

Sitten se puvustus, se oli ihan mieleenpainuva, kerta-kaikkiaan loistava. Ne miesten hatut, se väritön, harmaa, tumma, mitänsanomaton väri, ne toivat meidän ajan mieleen vahvasti.

Lavastuksessa olisin kaivannut aaltojen, siis meren näkyvyyttä, ihan silmillä katsottavaksi. Vaikka taustalle pahiin maalattua sinistä, tai jotain.

Näyttämötilan käytöstä pidin kovasti: välillä lattiatasossa ja sitten ylempänä ja joskus yhdessä molemmissa, ne toimivat oikein loistavasti.

Mukavasti nämä perinnetutkija-kohtaukset oli laitettu ihan alkuun ja toinen väliajan jälkeen. Tykkäsin! (hyvä Jarkko, olet muuntautumiskykyinen, sinullakin oli niin monta roolia).

Ensimmäisissä kohtauksissa oli paljon historiaa, asiaa, (Jokelan Anttooni, Timo, luonteva, hyvä esitys) joten Räävelin "iloiset tytöt" oli just sopivaan paikkaan laitettu keventämään kunnolla esitystä, joka alkoikin jo vähän kaipaamaan tällaista "herätystä". Hyvä hyvä! (kieli +++)

"Juhannus" oli kunnon juhannus. Laulu raikui ryhdikkäästi, haitari soi ja tunnelma oli katossa. Yhteisen "porinan" osaatte mainiosti.

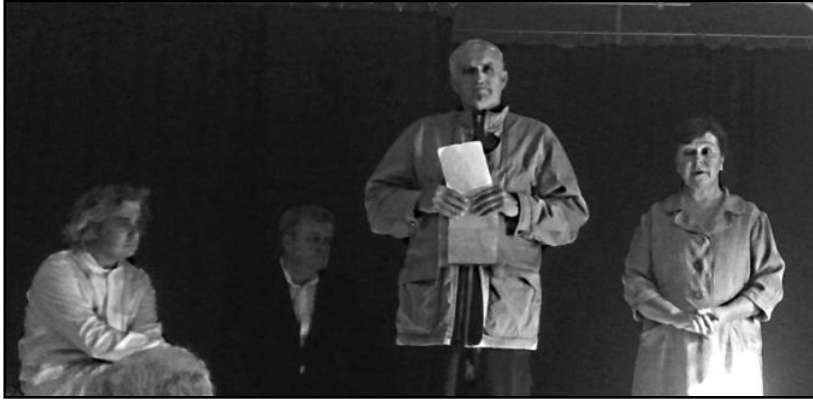
Vaikuttava kohtaus oli "Mustia pilviä merellä". Musiikki, vakavoituminen, näyttelijöiden rauhallisuus, pysähtyneisyys tuntemattoman, pelottavan edessä, se kaikki tuli suoraan katsojan sydämeen asti.

"Talvikalassa"-kohtaus antoi selkokielellä tietoa

VALOKUVA: ANNI ARENIUS

VALOKUVA: TOMI SINIVAARA

"Mustia pilviä merellä" 1930-luvun lopulla; kyläpäälikkö (Risto Muurman) saapuu Mäntilähdän koululle tiedottamaan ulkosaarien evakuoinnista ja Neuvostoliiton mereltä käsin tekemästä Viron eristämisestä.

asiasta, oli mielenkiintoista katsottavaa ja kuultavaa ja "Talviset pilkkijät", sellaisiahan me ihmiset ollaan oltu ja tullaan aina olemaan, jokainen omalla tempperamentilla varustettuja.

Ja sitten se "Ruusunen ja Prinssi". Olin ihan ymmälläni: mitä tämä on, en ymmärrä! En ymmärrä vaikka kuinka yritän. Se ei minulle avautunut ollenkaan. Näin sen kohtauksen ihan jonnekin muuhun esitykseen kuuluvana. Liian räikeää!!!! Jotain joka olisi ollut lähempänä esityksen kokonaisuusmaailmaa olisin toivonut loppukohtaukseen.

Täytyy sanoa että te kaikki "teatterilaiset" olette kehittyneet ihan hirveästi. Sen näki varmasti jokainen, joka on esityksiänne aiemminkin nähnyt. Toivotaan että jaksatte jatkaa tätä hienoa harrastusta, siitä saamme sitten nauttia kaikki yhdessä.

Lopuksi ISO ISO KIITOS ihan kaikille esityksen mahdollistaneille henkilöille. Paljon on työtunteja vaadittu tähän lopputulokseen pääsemiseksi. OLETTE KAIKKI HUIPPUTYYPPEJÄ. KIITOS!

Nimimerkki: T.T.

VALOKUVA: ANNI ARENIUS

VALOKUVA: ANNI ARENIUS

Talvikalastusta.

MERVI HYPPÄNEN:

MÄNTLAHTI JA MERI

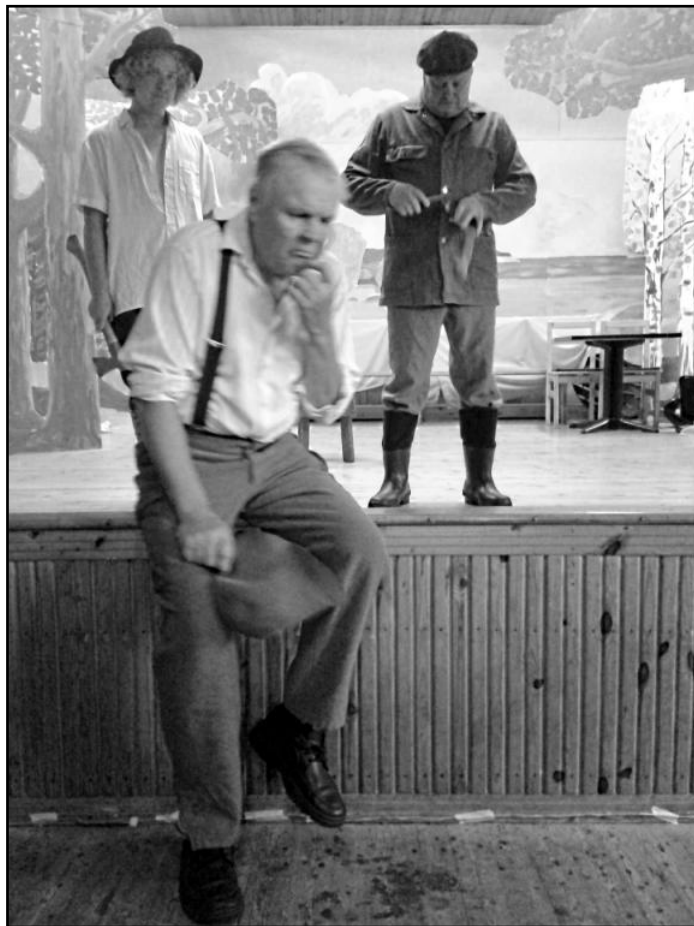

Mäntlahden kyläteatteri Marmutin kesän esitykset ovat ohi. Risto Muurmanin kirjoittamaa ja Henri Saaraisten ohjaamaa näytelmää Meri esitettiin neljä kertaa, Toivolaassa kolmesti ja Kuorsalossa kerran. Näytelmä kokosi jälleen suuren määrän katsojia niin Toivolaan kuin Kuorsaloonkin.

Risto Muurman onnistui jälleen kertomaan mielenkiintoisella tavalla palan Mäntlahden historiaa sivuttaen myös lähikyliä. Kuinkahan moni katsojista tiesi, että Brakilan kartanolla on ollut oma laivasto? Näytelmä oli jaettu 11 kohtaukseen vuosille 1870-2016. Tällä kertaa ei seurattu yksittäisen henkilön elämää vaan kerrottiin meren vaikutuksesta kylän elämään. Näytelmässä vilahteli useita henkilöitä ja nimiä, ei kirkonkirjoissa olevia nimiä vaan kyläisten henkilöille antamia nimiä kuten Kuja-Antti. Esityksen kuluessa katsojat elivät mukana kylän kukoituksessa ja sen hiljenemisessä.

Näytelmän ensimmäisessä kohtauksessa oltiin Viljo ja Olga Mäkelän tuvassa, jonne suomalaisen kansanperinteen tutkija ja tallentaja Erkki Ala-Könni saapui haastattelemaan Viljo Mäkelää laivanrakennuksesta. Myös Olgalla olisi ollut paljon sanottavaa Ala-Könnille, mutta tämä ei ollut kiinnostunut naisen muisteluista.

VALOKUVAT: MERVI HYPPÄNEN

Seuraavassa kohtauksessa menttiin ajassa taaksepäin vuoteen 1870, jolloin Mäkelän veljekset Benjamin ja Wilhelm Neuvottomasta muuttivat Mänttärin isännältä ostamilleen maille Mäntlahteen rakentamaan laivoja.. Heille ei ollut tilaa Neuvottomassa, jossa oli useita veneenrakentajia. Mäntalahdesta löytyi tilaa ja hyvät varvinpaikat. Laivanrakennus toi työtä hiljaiseen kylään mm. Jokelan Anton aloitti sahaustoiminnan Mäkelän veljesten innoittamana, sillä laivanrakennuksessa tarvittiin lautoja ja käsin sahaus oli kovin hidasta puuhaa.

Mäntlahtelaiset ja pyötsaarelaiset kävivät kauppaa aina Rääveliä eli Tallinnaa myöten. Laivoissa kuljetettiin mm. hiekka, kiviä ja halkoja myytäväksi meren toisella puolella. Kaupankäynti toi vaurautta ja uusia tuulia kylään. Räävelissä oli myös houkutuksia, jotka huolestuttivat kylän naisia, joita ei laivamatkoille yleensä otettu mukaan. Jonkunhan piti huolehtia talonpidosta miesten ollessa merillä.

1930-luvulla Mäntlahdessa oli Evert Raussin omistama sadetakkitehdas, joka antoi ompelutyötä kylän naisille. Ompelukoneet hankittiin Evert Raussin rahoituksen avulla ja palkalla ostettiin tavaroita Raussin kaupasta. Pienempimuotoistakin yritteliäisyyttä kylällä oli mm. Kuja-Antin kiosk, josta sai ostaa vaikka lant-ringit, kun lähdettiin juhannusjuhliille saareen.

Toinen maailmansota toi muutoksen kaupan-
käyntiin Neuvostoliiton vallattua Viron ja rajojen sul-
keuduttua. Rääveliin ei ollut enää asiaa. Suomenlah-
den saaret evakuoitiin ja osa evakoista majoitettiin ran-
nikkokylien taloihin. Näytelmän katsojat heräteltiin
miettimään, miltä tuntuu jättää oma kotinsa, jonne ei
ehkä enää koskaan ole mahdollisuutta palata.

Kalastus oli vielä 1960-luvulla tulon lähteenä.
Talvikalassa käytiin aina Huovarissa ja Koivuluodolla
asti. Näytelmässä havainnollistettiin, miten ankarissa
oloissa tavikalastusta harjoitettiin. Kalastajat olivat kyl-
myyteen tottuneet ja varustautuneet, mutta lehden toi-
mittajalla oli vaikeuksia kestää kylmyyttä. Katsojat sai-
vat tuntumaa myös siihen, miten verkot avantojen vä-
lille laskettiin uittolapioita apuna käyttäen. Ei näyttänyt
kovin helpolta hommalta.

Risto Muurman sanoi näytelmän alkupuheessaan, että
jos näytelmä ei ole helppo katsojille niin se ei ollut
helppo myöskään esiintyjille, jotka esittivät näytelmän
aikana useita roolihenkilöitä. Näytelmä herätti monia
mietteitä ja kuvasi hyvin, miten elämä on reilun sadan
vuoden aikana muuttunut pienessä rantakylässä. Meri
toi aikanaan toimeentuloa ja kehitystä kylään. Meri on
edelleen tärkeä, mutta sen merkitys leivän tuojana on
nykypäivänä vähäinen.

Näytelmä kertoi tarinoita pienestä kylästä maail-
man myllerryksessä. Muutos toimeliaasta ja työtä an-
tavasta kylästä "ruususen unta" nukkuvaan kylään on
ollut melkoinen. Maailman tapahtumat koskettavat ky-
län ja sen asukkaiden elämää joskus huomattavankin
paljon.

Mervi Hyppänen

VALOKUVAT: MERVI HYPPÄNEN

ILKKA AHMAVAARA:

VERKKOKALASTUS JÄÄN ALTA

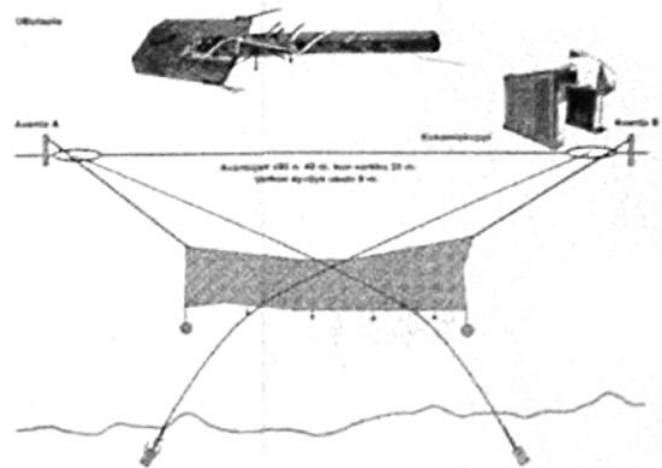
HAILINPYYYNTIÄ PAKKASELLA

Avannosta B työnnetään *uittolapio*, jonka varteen on sidottu ohut naru, liukuun suuntimalla ainakin n. 33 astetta ohi avannon A. Myös avannosta A työnnetään lapio sukellukseen vastaavalla suuntimalla ohi B:n. Lapiot liukuvat pohjaan ja niiden narut risteävät.

Kun avannosta B nostetaan lapio ylös, nousee samalla toinenkin lapio, jonka toiseen päähän on sidottu verkko. Verkon alakulmissa on raskaat painot. Vetämällä köydestä saadaan verkko jään alle. Molemmista avannoista tulevat köydet sidotaan törssikeppeihin. Köysien avulla voidaan säädellä hailiverkon syvyyttä.

Hailiverkko koetaan avannosta B köydestä vetämällä ja lasketaan taas veteen vetämällä avannon A köydestä. Avannon päälle voidaan tuoda jalaksilla oleva vanerinen kokemiskoppi suojaamaan kalastajaa tuulelta ja sateelta. Kopin etu- ja takaseinän alaosa ovat saranoilla aukeavia. Näin kokemiskoppi on vedettävissä moottorikelkalla suoraan avannon päälle. Kopin toisella sivulla on oviaukko.

VERKKOKALASTUS JÄÄN ALLA

Mäntlahden kyläkirja ei kuulemma aivan ehdi ilmestymään ensi vuodeksi, joka on niin Rannanpoikien kuin Suomen valtionkin 100-vuotisjuhlavuosi. Kirjaa odotellessa kylän historiasta saatiin tuhti annos tämän kesäisessä kyläteatteri Marmutin näytelmässä Meri. Myös talvikalastus tuli näytelmässä esiin. Kuinka verkot lasketaan jään alle onkin taitoa vaativa konsti (kuva yllä).

KUVAT SYDÄNKYLÄN KALASTUSKUNTA 100-VUOTTA CD-LEVYLTA.

Verkkojen lisäksi hailia pyydystettiin myös nuotalla talvisin aina 1700 luvulta alkaen.

Valto Harju hailiverkolla Mustamaan vesillä 40-50 luvulla.

Sydänkylän kalastuskunnan perustava kokous pidettiin jo niinkin varhain kuin 11.3.1904, eli kolmetoista vuotta ennen Suomen itsenäistymistä. Maatamme vanhemman kalastuskunnan 100-vuotista taipaletta juhlittiin vuonna 2004. Teimme juhliin yhdeksän 1m x 1,5m kokoista kalastuskunnan historiaa esittelevää taulua yhdessä Tuomo Peltolan kanssa.

Yksi tauluista käsitteli talvikalastusta. Näyttelyn sisällöstä tehtiin myös pieni painos CD levyä, jota jaettiin kalastuskuntalaisille ja josta oheinen kuva-aineisto on.

Ilkka Ahmavaara

SUSANNA KORPELA:

PYÖTSAAREN KESÄJUHLAT

VALOKUVAT: SUSANNA KORPELA

Juhlapuhetta pitämässä Jari Helkiö.

Lauantaina 16.07.2016 maaosakas-kunta sekä kalastuskunta herättivät jälleen henkiin vuodesta 2009 saakka uinuneen perinteen: Pyötsaaren kesäjuhlat. Ohjelma tutulla paikalla Köyskalliolla aloitettiin kello 15 Jari Helkiön juhlapuheella, jossa hän kertoi Pyötsaaren historiasta ja nykytilanteesta mm. seuraavaa:

"Saarella on ollut asutusta 1300-luvulta lähtien ja saari on toiminut verovapaana rälssitilana. Nykyään Pyötsaarella ja lähisaarissa on n. 130 kiinteistöä. Vakituksia asukkaita on n. 30 ja kesäasukkaita useita satoja. Ensimmäinen silta rakennettiin saaren ja mantereen välille 50-luvun alussa ja nykyinen 2009. Vuoteen 2003 saakka Pyötsaari kuului Vehkalahden kuntaan ja kuntaliitoksen yhteydessä saari siirtyi Haminaan. Saari kuuluu nykyään Haminan Mäntlahden kaupunginosaan."

Puheen jälkeen oli vuorossa Tapani ja Marjatta Korpelan viihteellinen ohjelmanumero ja tarjolla olleen maukkaan kalakeiton syöntiä. Ruokaa oli varattu n. 150:lle hengelle ja kävijämäärä kesäjuhlissa ylsi varmasti ainakin aika lähelle sitä.

Tänäkin vuonna ohjelmassa oli otettu erityisesti lapset hyvin huo-

Päivän musiikista vastanneet esiintyjät.

mioon – heille oli järjestetty saapapaanheittoa ja ongintaa, joista saadut palkinnot olivat todella mieluisia. Myös arpajaisissa oli tarjolla monenlaisia lahjoituksina saatuja voittoja lahjakorteista perunaämpäriin.

Päivän mittaan kalliolla nähtiin vielä muutama musiikkiesitys, mutta aiemmista vuosista poiketen juhlat päättyivät jo n. klo 18 ja juhlapaikka tyhjäksi ihmisistä. Tähän kohtaan olisi moni paikalla ollut toivonut vielä jatkoa esimerkiksi tanssien merkeissä – juhlat olivat nimittäin hyvin onnistuneet ja ihmiset viihtyivät.

Omalta osaltani tunnelma oli myös melko nostalginen, kun aiempien

vuosien kesäjuhlilta tutut lapsuudenkaverit saivat huomata sukupolvenvaihdon tapahtuneen – tänä kesänä kalliolla juoksentelivat heidän omat lapsensa. Suuret kiitokset kaikille juhlien järjestelyissä tavalla tai toisella mukana olleille – jatkoa odotetaan innolla!

Susanna Korpele

Arpajaispalkinto-pöydän satoa.

Yleisöä seuraamassa Tapani Korpelan esitystä.

KLAMILAN IHMEET TARUA VAI TOTTA?

RAUNO VAHERVA:

KLAMICENTER - KLAMIKESKUS

Kerätessäni aikoinaan tietoja Uuno Klami historiikkiin tulin seuraavaan johtopäätökseen: "Suuri haaste klamilalaisille ja musiikkimaailmalle on, missä ja miten kuulla Klamilas-sa, säveltäjän kotikonnuilla, Uuno Klamin säveltämää musiikkia, saada tutustua hänen tuotantoonsa ja elämänsä tai peräti lainata musiikkia kotikäyttöön. Paikka olisi ainakin helposti löydettävissä nykyisen kalasataman tuntumassa, josta avautuu loistava näkymä merelle - Kujaholmiin ja Klamilanlahdelle -, josta ovat syntyneet monet sävellykset. Onko työnimi hankkeelle Klamicenter, -Paviljonki, -Pyörteitä tai mikä, ei liene este hankkeen toteutumiselle. Yhdistämällä aktiivista toimintaa ja eri intressiryhmiä hankkeeseen, siitä saa elävän muistomerkin muistuttamaan Klamilan suurmiehestä."

Ajattelin laittavani korteni kehoon ja valmistelin omiin Suomen matkailukokemuksiini tukeutuvan Klamicenter-hankkeen esisuunnitelman. Aineistoa kertyi paljon, joista tein seuraavat tiivistelmät:

KLAMIKESKUS
Toteuttamistapa

- I-vaihe "katettu ulkotila" v.1999
lattia, katto, runkorakenne
- II-vaihe "täydennys" v.2000
ulkoseinät, viileät sisätilat
- III-vaihe "erikoistuminen" v.2001
lämpimät sisätilat
- Vaihtoehto "reunasta alkaen"
II- ja III-vaiheen yhdistelmä jaksottaen

Klamian seutu ry / Rauno Vaherva 14.6.1998

KLAMIKESKUS
ULKOASU

- Ilme
satama
paviljonki
museo, kirjasto
infopiste
monitoimitila
luontokeskus
kalastuskeskus
veneilykeskus
hihtokeskus
- Aktiivi toiminta
sataman toimintatilat
vierasveneilytuki
Itäisen Suomenlahd.
infopiste, näyttelytila
tuontovarasto
myyntipiste, asunto
tanssilava, ravintola
sataman valvonta
puolustusvoimat

Klamian seutu ry / Rauno Vaherva 14.6.1998

KLAMIKESKUS
PERUSTEET

- Sataman toiminta laajenee
- Vierasveneilyn tukitoiminnot
- Klamin juhlatuosi ja silakkamarkkinat tarvitsevat katetut tilat
- Nykyiset tilat riittämättömät
- Monitoimisuuden edellyttämä piste
- Luonnopuiston satama-alue
- Puolustusvoimien tarpeet

Klamian seutu ry / Rauno Vaherva 14.6.1998

Esittelin esisuunnitelman ensin kylätoimikunnalle. Myönteinen kannotto kuului suurin piirtein seuraavasti: "Hieno juttu, sen kun touhuat ei vastustella."

Seuraava yhteydenotto kuntaan tuotti edellisen myötätunnonosoituksen lisäksi tärkeän asian: Klamilan sataman verkkohallin takana olevalle mälle oli kaavoitettu alue, jolle Klamikeskus voitaisiin rakentaa.

Hain tukea hankkeelle Maakuntaliitosta ja Lääninhallitukselta. Lisäksi olin kuullut EU-rahoitusmahdollisuuksista. Molemmissa paikoissa kuunneltiin sujuvasti.

Tunsin muutamia rakennusliikkeiden edustajia, joille esittelin hankkeen ja siihen mennessä saadut vastaukset. Rakentajat ilmoittivat, että hanke on hieno ja voidaan toteuttaa helposti, tarvitaan vain rakennuttaja ja rahoitus. Arkkitehdin lupasivat järjestää kun em. asiat on hoidettu.

Samoin pankit olivat innoissaan valmiita rahottamaan hankkeen.

Eipä vaan löytynyt vastuunottajaa.

Löytyipä kuitenkin yksi mielenkiintoinen lähestymistapa hankkeen käynnistämiseksi.

Klamilan Vedon silloisen puheenjohtaja kanssa käytiin katso-massa Ravijoen romahtanutta tanssilavaa. Lattia oli vielä siinä kunnossa, että siitä helposti olisi saatu hankkeen ensimmäisen vaiheen lattiaosuus, vaikkapa talkootyönä. Kun hankkeen muille osille ja toteuttamiselle ei löytynyt jatkoa, asia

raukesi. Klamilan Vetokin ryhtyi toteuttamaan omia rakennushankkeita: Hiihtomajan saneeraus ja laajennus, Tuomaritorni ja Mäkimaja. Loppuniitti Klamicenter-hankkeen eteenpäinviennille tuli kun Uuno Klamin 100-vuotisjuhlatuomikunnan puheenjohtaja ilmoitti, että sotken juhlatuomikunnan työtä hankkeilla.

Onneksi eri tahojen aktiivisuuden ansiosta monta Klamicenterin ajatuksista on toteutunut ja moni on päässyt niistä nauttimaan:

- Hieno vierasvenesatama palveluineen, veneiden talvisäilytyspaikkoineen, saunoineen ja parkkialueineen.

- Kujaholmia voi ihailla sataman ravintolan terassilta ja laivaristeilyillä.

- Klamilan kirkossa on kuultu useita vaikuttavia konsertteja.

- Lisäksi täydentävät Kylätupa Ronkuli, Baskerin Passaus vappuna ja Klami-kävely Virolahti-viikolla Klami tietoutta.

Mitenkäs sitten jatkossa?

Luovutin parikymmentä vuotta pölyttynyneen Klamicenter esisuunnitelmani Kehitysyhtiö Cursorille käytettäväksi, sen etsiskeltä kehityshankkeita Virolahdella ja Klamilan kalasatamassa.

Onhan tässä välillä kerennyt kasvaa uusi aktiivinen sukupolvi, tiedä mitä vielä Klamicenter - Klamikeskukselle tapahtuu.

Torrevieja 5.5.2016

Rauno Vaherva

Seuraavassa numerossa: Klamilan museoidut puhelinpylväät.

MERVI HYPPÄNEN:

PALVELU SAAPUU ASIAKKAAN LUO

Olin heinäkuussa lomailemassa mökillämme ja ongelmaksi minasi muodostua keskiviikolle määrätyt verikokeet, sillä mökiltä Haminaan on matkaa yli 80 kilometriä ja kuumassa autossa istuminen ei oikein houkutellut. Onneksi Eksotella on liikkuva laboratorio, Malla-auto.

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen (Eksoten) alueella on supistettu palveluja mm. näytteenottopisteet Lauritsalassa ja Ylämaalla on lakkautettu ja tilalle on hankittu liikkuva laboratorio Malla-auto. Auto kulkee Etelä-Karjalan alueella pysähtyen aikataulunsa mukaisesti eri kylissä. Autossa otetaan tavanomaisia näytteitä kuten verikokeita, sydänfilmejä, nielu-, bakteeri- ja sieninäytteitä sekä gynekologisia näytteitä kuten papanäytteet. Sinne voi tuoda virtsanäytteet ja hakea näytenpurkkeja. Sieltä saa myös ohjausta näytteenottoon.

Pari viikkoa ennen mökkiviikkoamme huomasin netissä surffaillessani, että Malla-auto oli tulossa mökkiviikkollemme tiistaina Ylämaalle. Soitin Eksoten laboratorion

VALOKUVAT: MERVI HYPPÄNEN

ajanvaraukseen ja sain ajan näytteenottoon tiistaiaamuksi. Tilaaminen kävi helposti, sillä Eksotella ja Carealla on sama tietojärjestelmä ja mahdollisuus alueelliseen katseluun.

Tiistaina saavuin etuajassa Ylämaa-

talon pihalla näytteen antoa varten ja kävelin hieman epävarmana Malla-autoa kohti, sillä ketään ei näkynyt enkä tiennyt avautuuko auton ovi itsestään vai pitääkö minun avata se. Auton ovelle ehdittyäni se avautui ja ystävällinen mieshoitaja kutsui minut sisään. Annoin hänelle Kela-korttini ja istuin tuoliin, jonka arvelin olevan asiakasta varten. Pian näyte oli otettu ja hoitajalle jäi aikaa vastailla Malla-auton toimintaa koskevin kysymyksiini. Hän kertoi, että autossa riittää asiakkaita ja asiakkaat ovat tyytyväisiä, kun palvelut tulevat lähelle eikä tarvitse matkustaa kymmeniä kilometrejä näytteenottoa varten. Olin samaa mieltä, yli 80 kilometrin sijaan minun tarvitsi ajaa vain 7 kilometriä. Kiitin hoitajaa nopeasta ja ystävällisestä palvelusta ja ajoin takaisin mökkeilemään. Matkalla mietin, miten hienosti terveydenhoito toimii Suomessa, vaikka toiminta on keskitetty suurempiin yksiköihin, tuodaan palvelut asiakkaiden luokse.

Mervi Hyppänen

ARTO TAURIA:

SUOMI TÄYTTÄÄ 100 VUOTTA 2017

Satavuotiaassa on enemmän kuin kylliksi juhlimisen aihetta. Kaupunginjohtaja Hannu Muhonen toivoo, että jokainen Haminan kylä järjestäisi omanlaisensa tapahtuman juhlintaan liittyen. Toiveena on myös, että kylät järjestäisivät muunlaisiakin tapahtumia kuin pöytäjuhlia juhlapuhetilaisuuksia. Tavoitteena olisi, että tapahtumat liittyisivät tavalla tai toisella omaan kylään, kylän yhteisiin aktiviteetteihin, kylän historiaan tms.

Mäntlahdella on oma historiansa suuresta tanssilavasta tiilen polttoon ja suksien valmistukseen unohtamatta esim. laivan- ja veneen veiston taitoa. Myös maanviljelyllä ja kalastuksella on omat juurensa syvällä kylän historiassa. Kylän historiasta onkin valmisteilla kattava teos Matti Seppälän ohjauksessa. Valitettavasti teos ei ehdi juhlistamaan satavuotista Suomea. Historiateos kun valmistuu näillä näkymin vasta seuraavana vuonna.

Mäntlahdessa toimii useita aktiivisia yhdistyksiä mukaan lukien kyläteatteri Marmut. Löytyisikö yhdistyk-

siltä yhteistä pohjaa lähteä kehittämään ajatusta eteenpäin? Myös kaikki kyläläisten ideat ovat luonnollisesti tervetulleita.

Oma ehdotukseni on muistomerkin pystyttäminen Mäntlahden murrokselle vuodelta 1742. Kustaan sodaksikin nimitetyssä sodassahan ns. vanha Suomi siirtyi Ruotsilta Venäjän hallintaan aloittaen ajanjakson, jonka tulemana voidaan pitää itsenäisen Suomen syntymistä. Mäntlahden murros liittyy Syväsilän mäen kohdalla sijainneen Haminan linnoituksen etuvartioasemaan. Ideavarkauden välttämiseksi on syytä todeta, että ajatuksen esitti muutama vuosi sitten Heimo Rikkinen.

Ajatukset ja ehdotukset voi jättää tämän lehden toimittamiseen Mervi Hyppäselle, puh. 044 506 0370, email mervi@saunalahti.fi tai allekirjoittaneelle puh 040 911 0535, email arto.tauria@hotmail.fi.

Arto Tauria

Häppiläläisen Marja-Leena Koskelan piirros 80-luvun aluilta. Kotiseutu oli silloin Hämeen korvessa.

TUOMO PELTOLA::

LAIVAKALLION UUSI VUOKRALAINEN

Pärnäsentein varren loma-asukas myi kiinteistön eteenpäin, jolloin Laivakallioon jäi verkkokoppi ja laituripaikka tyhjiin. Paikan uusi haltija halusi talkootöinä kunnostaa hiukan rantaa kahdeksan metriä leveältä venepaikalta, koska oli tuomassa Haminasta 3x13 metristä uivaa laituria. Vedessä oli kaksi haitallista kiveä, toinen veneen alle jäämässä ja toinen laiturin alle jäämässä. Sovimme kivien muutaman metrin siirtämisestä rantaviivalle. Lisäksi sovimme rannassa olevien kivien asettelemisesta riviin, jotta sora- ja hiekantulta tuotava karkea maa-aines asettuu paremmin rantaan.

Kahden päivän kuluttua avasin aamulla paikallisen sanomalehden, jossa luki suurin kirjaimin luvatomasta ruoppauksesta Laivakalliolla. Soitin virman johtajalle, että mitä pirua se Pekka on nyt mennyt tekemään. Vastaus oli, ettei mitään mistä ei olisi ollut sovittu. Lähdin Laivakallion kautta aamukahville ja totesin, ettei mitään ruoppausta ollut suoritettu. Muutamaa kiveä oli siirretty ja laiturin 1700 kiloiset ankkuripainot laitettu paikoilleen ja vesi rannassa oli kirkas.

Kahvilla mietimme kesätoimittajaa ja uutispulaa sekä päätöimittajaa, joka laittaa asioita tarkistamatta mitä vain lehteen suurin otikoin.

Tuomo Peltola

VALOKUVAT: ILKKA AHMAVAARA

Ruoppaaja siirsi kaksi kiveä pohjasta rantapengerrykseen.

Hiekkatasanteen kivipengerrystä suistomaata vasten.

Kivistä koottu rantapengerryks on tarpeen, jottei hiekkainen tasanne huuhtoudu korkeammilla vesillä mereen.

MERVI HYPPÄNEN:

YKSITYISTIET, OIKEUDET JA RASITTEET

Yksityisteiden käyttö on yleinen puheenaihe kylillä, kenellä on tienkäyttöoikeus tai onko sitä kellään, kenen ja milloin pitää tien käytöstä maksaa.

Tänä kesänä puhetta on riittänyt Pyötsaaren tiehoitokunnan laitettua oman pysäköintiä rajoittavan kyltinsä kunnan omistamalle pysäköintipaikalle Hyötispisteellä. Keskusteluissa on pohdittu alkaako Pyötsaaren yksityistie Museotieltä, Kylänrannasta vai vasta Veneentekijäntien kohdalta. Kunnan kaavoituksesta saa yksiselitteisen vastauksen, Pyötsaaren yksityistie alkaa Museotieltä.

Kysymykseen saako Hyötispisteelle enää pysäköidä tuli kunnan insinööriltä myös selkeä vastaus, satunnaisesti voi pysäköidä eikä kyltti todennäköisesti ole kieltämässä satunnaista pysäköintiä. Yksityistien tilapäisestä käytöstä pitää maksaa, joten kyltti on oletettavasti tarkoitettu tilapäisille pysäköitsijöille. Esim. jos lähtee toistuvasti kalaan Mäntlahdesta ja laskee veneen aina Kylänrannasta veteen tai säilyttää venettään Kylänrannassa ja pysäköi autonsa Hyötispisteelle tai rantaan, tulee Pyötsaarentien käytöstä maksaa tienkäyttömaksu.

Pohdintaa on ollut myös siitä pitääkö yksityistien käytöstä aina maksaa vai voiko turisti esim. käydä ilmaiseksi Tontivuorella etsimässä geokätköä. Yksityistien satunnaisesta käytöstä ei tarvitse maksaa ja kyläillä voi huoleta Pyötsaarentie varrella asuvilla, sillä satunnaiset vierailut on huomioitu kunkin tiemaksussa. Turisti voi satunnaisesti käydä Tontinvuorella ihaillemassa maisemia tai etsimässä geokätkön, mutta jos geokätkön omistaja joutuu käymään huoltamassa kätköä tämä lienee jo tilapäistä tien käyttöä. Jos hän ei ole maksanut tiemaksua, hänen kannattaa ottaa yhteyttä Pyötsaaren tieisännöitsijä Kari Tähteen asian varmistamiseksi.

Maaseudulla on runsaasti pieniä teitä, joita pitkin pääsee pelloille ja metsäpalstoille. Nämä tiet ovat nk. rasiteteitä, joka tarkoittaa, että tietyillä kylän kiinteistöillä on tieoikeus tiettyyn tiehen. Maanmittauslaitokselta kiinteistön omistaja voi tilata rekisterin, josta käy ilmi, mihin teihin kiinteistöllä on tieoikeus.

Maaseudulla sijaitsevan talon käyttö on saattanut muuttua, kiinteistöistä on tullut vapaa-ajan asunto ja liian lähellä talon pihaa oleva rasitetie koetaan häiriöksi ja tie halutaan sulkea. Rasitetiestä ei noin vain pääse eroon, sillä maanomistajien on päästävä tiluksilleen. Jos tiluksille johdetaan toinenkin tie, voidaan tieoikeus poistaa tietöimituksen tai muun kiinteistötoimituksen yhteydessä Maanmittauslaitoksen insinöörin toimesta. Jos tie on ainoa kulkuyhteys tiluksille, tieoikeuksia ei poisteta. Maanomistaja voi siirtää rasitetien kulkemaan toiseen paikkaan omalla kustannuksellaan ja hän pääsee eroon häiritsevistä liikennoista. Tieoikeuden haltijat eivät ole velvollisia osallistumaan uuden tien rakentamiskustannuksiin.

Tieoikeuskysymykset eivät ole yksiselitteisiä ja niistä on käyty lukuisia riitoja. Erimielisyyttä aiheuttavat mm. teiden kunnossapito ja käyttöoikeudet. Saattaa olla, että maanomistajalla, jonka mailla rasitetie kulkee, ei olekaan tieoikeutta tiehen. Jos hänellä ei ole tienkäyttöön oikeutta, ei hänen tarvitse osallistua tien hoitokustannuksiin.

Maanmittauslaitoksella on kartat rasiteteistä ja tiedot tieoikeuksista. Jos Maanmittauslaitoksen tiedot eivät tieoikeuksien haltijoiden mielestä pidä paikkaansa, voivat he käydä tarkistamassa asian Maakirjoista, joita säilytetään Mikkelin Maakunta-arkistossa.

Mervi Hyppänen

Mikkelin maakunta-arkisto. Pirttiniemenkatu 8 A, PL 2, 50101 Mikkeli. Valokuva: Google streetview.

TUOMO PELTOLA:

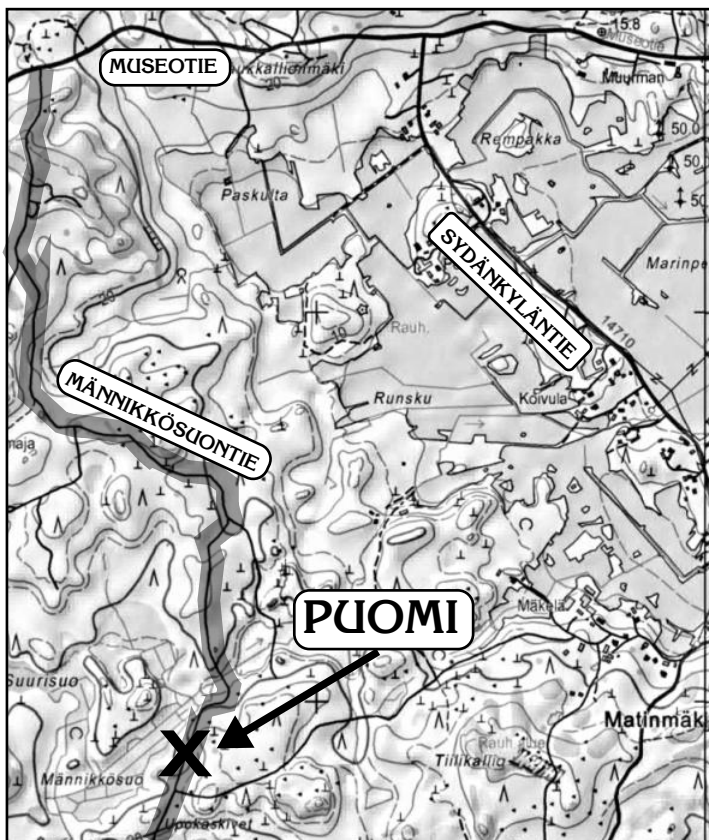
PUOMI MÄNNIKKÖSUONTIELLE

Sydänkyläntien keväinen kunnostus, jossa tielle ajettiin sepeliä ja sepelien päälle jysyttiin tien penkat aiheutti Manstuoliin menevän vapaa-ajan liikenteen reippaan siirtymisen Männikkösuontielle. Aiempinakin vuosina on havaittu liikenteen lisääntymistä, jos Manstuolintie tai Sydänkyläntie on ollut huonossa kunnossa. Nykyisin Manstuolintie on erinomaisessa kunnossa ja Sydänkyläntie sateisen alkukesän aikana muistutti savista ja liejuista perunapeltoa. Oikaiseminen parempikuntoisen Männikkösuontien kautta lyhentää matkaa Manstuoliin yli kilometrin, joten tienkäyttäjien toiminnan ymmärtää, saattaisin toimia samoin.

Männikkösuontien haarojen alussa olevat ajoneuvoilla ajo kielletty liikennemerkit lisäksi Sallittu tieosakkeille ei vaikuta läpiajoon. Tieosakkaana 5,2 kilometrisellä metsätiellä on 32 metsätilaa, jotka tänä vuonna keräsivät 3 000 euroa tien ylläpitoon. Läpiajon lopettamiseksi päätettiin laittaa puomi tielle noin 2 200 metriä Museotieltä. Puomi ei haittaa osakkaiden normaalia liikkumista tiloilleen, kun voi valita meneekö maantien kautta vaiko suoraan kylästä. Metsätöiden aikana ja muutoinkin, kun osakas tarvitsee vapaata kulkua, puomi voidaan pitää avoimena ja kesäisin, etenkin viikonloppuisin suljettuna.

Tuomo Peltola

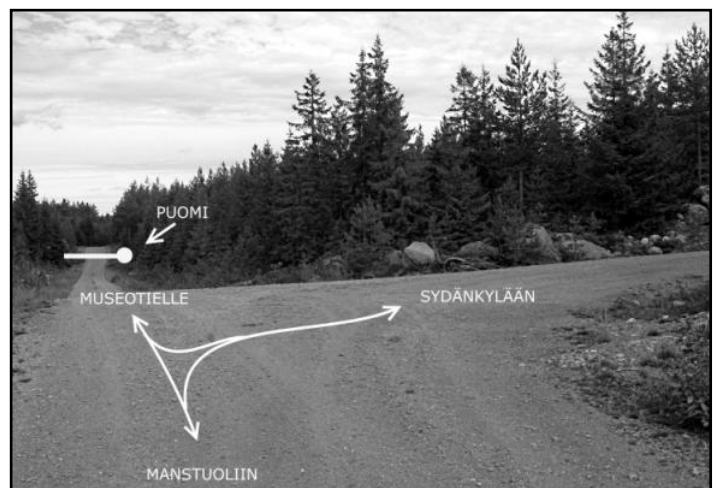

KARTTA SISÄLTÄÄ MAANMITTAUSLAITOKSEN MAASTOTIETOKANNAN 06/2014 AINEISTOA
[HTTP://WWW.MAANMITTAUSLAITOS.FI/AVOINDATA_LIENSSEI_VERSIONIO1_20120501](http://www.maanmittauslaitos.fi/avoindata_lienssi_versionio1_20120501)

VALOKUVAT: ILKKA AHMAVAARA

Metsatilojen hoitoa varten rakennetun metsätien ajokieltoa ei noudateta.

Havainnekuva puomin tulevasta sijainnista kun tullaan Manstuolista Sydänkylään päin.

Havainnekuva puomista tullessa Museotieltä Manstuoliin päin noin kahden kilometrin matkan verran. Paikalle tulee kääntöpaikka, ettei tarvita koko matkaa takaisin peruuttaa.

TUOMO PELTOLA:

POISTOKALASTUS ALKAA

John Nurmisen säätiön mallin mukainen poistokalastus ympäristön hoitona hanke lahnna ja särkikalajien kalastamiseksi Itämeren ympäristöhoitotoimenpiteenä ja Etelä-Suomen kuuden kalasataman kehittämissanke ESKO ovat olleet yhteydessä. ESKO-hankkeen vetäjään Esko Taanila kysyi keväällä Virolahden kiinnostusta osallistua poistokalastukseen Klamilan kalasataman käytön lisäämiseksi.

9.5. Kouvossa kalastusalueista kalatalous-alueiksi kokouksessa tapasin poistokalastushankkeissa mukana olleen ammattikalastaja Jussi Karhun. Savitaipaleella asuva Karhu kumppaneineen olisi halukas toteuttamaan poistokalastuksen Virolahdella.

21.6. kokoonnuttiin Klamilan Kalasatamassa Esko Taanilan johdolla. Paikalla olivat kunnan edustajat, Sydämkylän osakaskunnan ja Katajaluodon kalastuskunnan edustajat. Mahdolliset poistokalastajat Savitaipaleelta ja Imatralta olivat tutustumassa kalasatamaan ja paikallisiin vesialueisiin. Poistokalastushanketta päätettiin viedä eteenpäin.

16.8. kokoontui Itäväylään ESKO-hankkeen toimistolle Esko Taanila, Virolahden kalastusalueen edustajat Jaakko Koskela, Tuomo Ahalberg ja Tuomo Peltola sekä Virolahden kunnan edustajana Markku Uski. Palaverissa arvioitiin mukaan mahdollisesti lähteviä osakaskuntia ja laadittiin osakaskuntiin lähetettävä kirje.

Sydämkylän osakaskunnan hoitokunta 6.7. pitämässään kokouksessa päätti lähteä mukaan poistokalastushankkeeseen. Päätettiin seitsemästä rysäpaikasta, joissa voi olla enintään neljä rysää samanaikaisesti pyynnissä hintaan 150 euroa/rysä/kausi 5-6 viikkoa.

Poistokalastus tarjoaa paikallisille yrityksille mahdollisuuksia. Uskoisin kalastajien myyvän tuoretta kalaa myös paikkakunnalla. Kesätorilta ym. alkaisi saamaan tuoretta ja korkealaatuista paikallista kalaa kohtuulliseen hintaan.

Tuomo Peltola

MERVI HYPPÄNEN:

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖ

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖN MALLI POISTOKALASTUKSEEN

John Nurmisen säätiö on aloittanut Lähikalahan hankkeen, jonka tavoitteena on särkikalaa kalastamalla poistaa merestä rehevöittäviä ravinteita ja lisätä särkikalajien hyötykäyttöä ihmisravintona. Särkikalasäälis hyödynetään kokonaan jalostamalla suurin osa särkikalasäälis elintarvikekäyttöön ja loput kala-aineksesta käytetään sian- ja kalanrehuna tai energiatuotannossa. Tavoitteena on luoda pysyvä elintarvikeketju särkikalatuotteista valmistetuille kalatuotteille.

Kalastuksen ekologisen ja sosiaalisen kestävyysvarmistamiseksi kalastusta rajataan hankkeessa tiukoin reunaehdoin. Pyydetään ainoastaan vajaasti hyödynnettäviä särkikalajoja ja kaikki uhanalaiset lajit sekä petokalat vapautetaan pyydyksistä. Vaelluskalojen nousureitit turvataan pyydysten oikealla sijoittamisella kauas jokisuista, pyyntiä valvotaan ja hankkeen etenemisestä tiedotetaan avoimesti.

Hanke käynnistyi Turun alueella keväällä 2015. Mukaan lähti 12 kalastajaa ja ensimmäinen tuote oli kalapihvit. Tuotteiden vakaa kysyntä varmistettiin teke-

mällä yhteistyötä alueen kuntien kanssa. Turun seudulle luotiin malli, jossa kalastajat toimittavat kalat Kala-Apu oy:lle, joka tekee niistä kalamassaa, josta Kala-liike S. Wallinen tekee pihvit.

John Nurmisen säätiön mallin mukaista poistokalastusta on suunnitteilla myös ESKO-alueelle. Poistokalastus edellyttää toimivaa purkusatamaa ja Klamilan kalasatama sopii hyvin tähän tarkoitukseen.

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖ

John Nurmisen Säätiö perustettiin vuonna 1992 Juha Nurmisen aloitteesta vaalimaan suomalaisen merenkulun ja merihistorian kulttuuriperintöä. Vuonna 2004 säätiö laajensi toimintaansa ympäristönsuojeluun Juha Nurmisen lahjoittaman alkupääoman turvin ja Puhdas Itämeri-hankkeet aloitettiin. Hankkeiden yksi tavoite on vähentää Itämeren rehevöitymistä. Hankkeet rahoitetaan yksityisin lahjoitusvaroin sekä julkisella rahoituksella.

Mervi Hyppänen

TUOMO PELTOLA:

OJIEN PERKAUS JA UUSI TIE

SYDÄNKYLÄN VIEVÄT

Sydänkylän vievät portailta ylöspäin ovat tukkeessa. Haan- ja Pyhingin ojien ojitusyhtiö kaivatti ojat edellisen kerran 1999 ja 2003. Tällöin kaivettiin noin 7400 metriä ja perkauskulut olivat noin 8 000 euroa, jotka kannettiin osakkailta osuuskulujen suhteessa.

Puintien jälkeen syyskuun lopulla pidetään Sydänkylän VPK:n talolla yhtiökokous, jossa päätetään kaivusta ja kannosta. Loka-marraskuun aikana osakkaiden tulee siivota valtakunnallisesti merkittävän kulttuurimaiseman ojanvarret puskista ja puista. Kaivu on suunniteltu tehtäväksi marras- joulukuun vaihteessa. Alustavasti on kysytty entistä kaivajaa Järvenkylästä.

Tuomo Peltola

VALOKUVAT: ILKKA AHMAVAARA

Ensikatsomalta ei arvaisi, että tässä kulkee peltojen välinen syvä oja.

UUSI TIE JOKNIEMEN VENEVALKAMAAN

Vuosikokouksessa maaliskuussa Sydänkylän jakokunta päätti rakentaa tien omistamalleen Jokniemen venevalkama-alueelle. Tien rakentamiseen varattiin 18 000 euroa, johtokunta hyväksyi rakentamissuunnitelman 6.7. pidetyssä kokouksessa.

Sydäntyläntieltä lähtevä 10 metriä leveä tieoikeus kulkee vesiheinäpalstojen kautta yhteiselle venevalkama-alueelle asti. Tien sijoitus on sellainen, että se kulkee siten, ettei minkään palstan osalta matka mahdollisesti muokattavaan rantaan ole kohtuuttoman pitkä, jotta kaikki palstat voivat järkevästi hyödyntää rakennettua tietä.

Tien runko on rakennettu 19.-22.7. jakokunnan montulta ajetusta vuorisorasta ja tien alle laitetuista n.

100 kiintokuutiometristä rankoja. Tiehen laitettiin kolme isoa rumpua veden patoamisen estämiseksi. Tulevat suuret vedet muotoilevat tien lopullisesti muotoonsa ja tulevana kesänä tielle ajetaan pinta sekä penkat muotoillaan siisteiksi.

Kaavoituksessa vesiheinäpalstoille on merkitty venevalkama-alue. Alueelle saa sijoittaa pienimuotoisia perinteisiä kalastusta ja vesiliikennettä palvelevia varastorakennuksia. Kaavoitus sataman ympäristössä etenee ja aika näyttää, milloin Jokiniemen kaislikot ja savet muotoillaan venevalkama-alueen mahdollistamaan muotoonsa.

Tuomo Peltola

TURKKA KAARTO, KESÄASUKAS MÄNTLAHDESTA:

IHMEELLINEN HERRA PURMO

Jäin muutama vuosi sitten työstäni eläkkeelle, ja silloin itsellenkin käsitämättömästä syystä ryhdyin kirjoittamaan aluksi muisteluja soittajaurani inspiroimana. Myöhemmin liittytyäni Kotkan opiston kirjoittajaryhmään, ryhdyin työstämään "herra Purmoa". Tästä tulikin esikoisteokseni, joka ilmestyi joulukuussa 2015. Se oli siis kirjoittajan iän huomioiden varsinainen iltatähti.

Soittajatarinoita ilmestyi alkutalvesta 2016. Kolmas kirjakin on jo tulossa. Se kertoo kuvitteellisen Nostalgiaklubin toiminnasta.

Ohessa on lyhyt esittely molemmista kirjoista, joiden laajuus on sadan sivun paikkeilla. Kumpikin kirja maksaa 10 euroa+ mahdoll. postikulut. Kiinnostuneet ottakoot yhteyttä: Turkka Kaarto, puh. 0400704836. Saatavilla myös Klamilan kylätuvalta.

VALOKUVA: TURKKA KAARTO

IHMEELLINEN HERRA PURMO

Esikoisteos kertoo herra Villehardt Purmosta, joka on avioeron kokenut ja osa-ajaeläkkeellä oleva mies. Tuossa ei ole mitään sen kummempaa; onhan hänellä paljon kohtalotovereita.

Purmo elää harmaata elämää, mutta yrittää samalla toipua avioerostaan ja hankkia uutta sisältöä arkeensa. Alitajuisesti mies haluaisi solmia myös uuden parisuhteen. Hän osoittaa omaavansa kehityspotentiaalia. Hänen sisimmässään uinuu jokin viisauden kukka, joka vain odottaa kukkimistaan.

SOITTAJATARINOITA

Soittajatarinoita kertoo tanssimuusikoista, heidän keikoistaan ja keikkapaikoista. Tässä kehyksessä

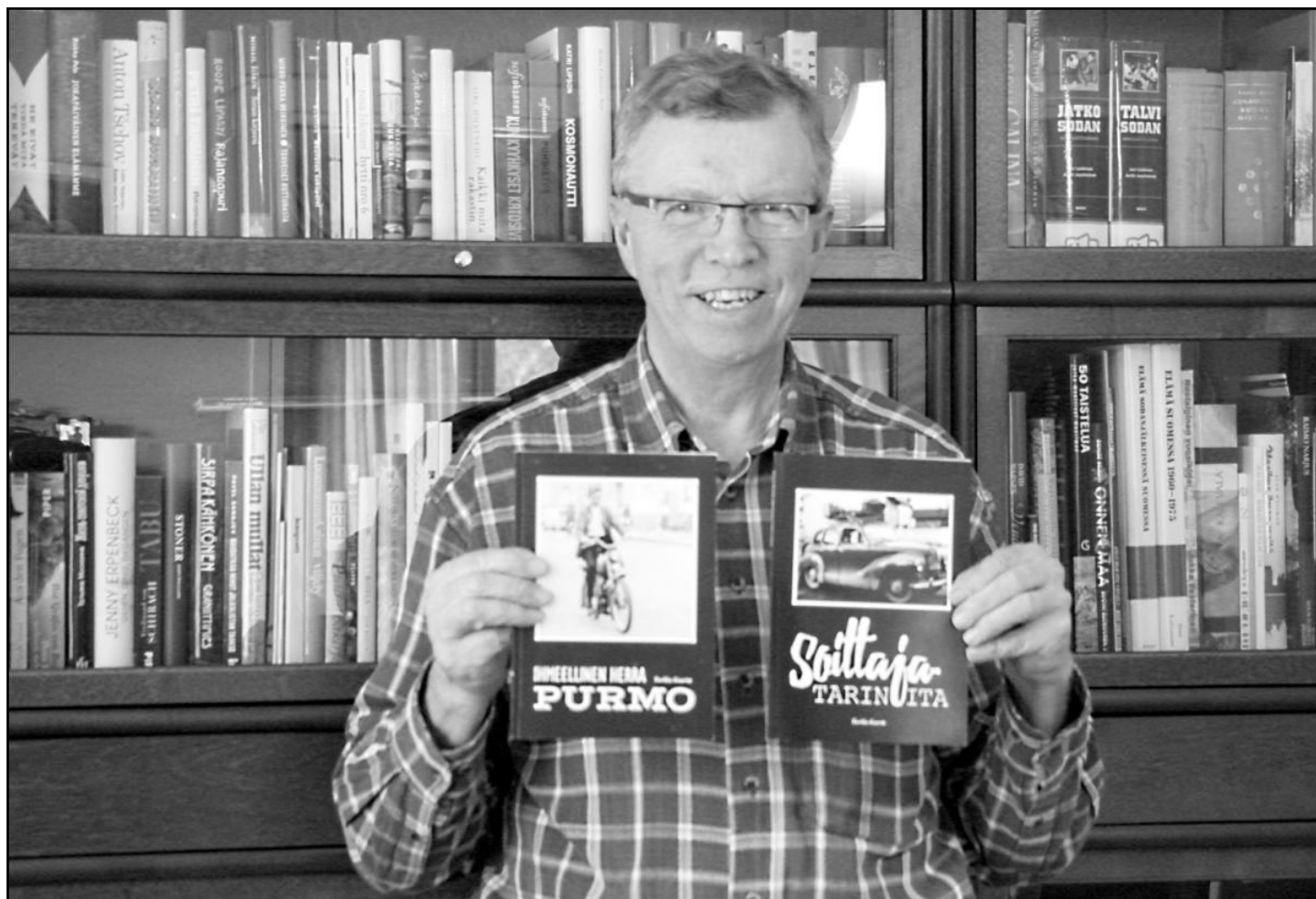
käsitellään elämän kulkua iloineen ja vaikeuksineen ja muutoksineen. Vanhenemisen teema on mukana samoin kuin suhde puolisoon, soittajakavereihin sekä suhtautuminen soittamiseen, joka useimmilla on sivutoimista.

Kuvauksia on tanssilavalta, häistä ravintolakeikoista ym. Soittajatarinoita on eräänlaista muistelua, mutta se ei ole omaelämäkerta, vaikka kirjoittaja itsekin on harrastelijamuusikko.

Tarinoita on kahdeksan mm. soit-touran alamäkeä kuvaava tarina, muusikkoystävän kuolema, nuoren soittajan kokemuksia ja vanhan soittajan haastattelu.

Turkka Kaarto

Mäntlahden pitkäaikainen kesäasukas

HELI VARJAKOSKI:

KLAMILAN KESÄSSÄ TAPAHTUI

VALOKUVAT: JUHANI PYRHÖNEN

Fish & Soul 2016.

Kun koulut loppuivat kesäkuun ensimmäisenä lauantaina, seuraavana perjantaina alkoivat yli 20 vuotta jatkuneet iltatorit. Kymmenen iltatoria päättyivät vasta elokuun puolenvälin jälkeen, kun yksi jäi pitämättä juhannusviikolla. Kahvittajina toimivat kylän yhdistykset vuoroillaan keräten näin rahaa toimintaansa, kuka minkäkinlaiseen. Klamilan Kirkon Tuki ry kerää varoja kirkon korjauksiin seurakunnan pienentäessä rahahanojaan, Klamilan ja ympäristön VPK kerää varoja ensivastetoiminnalle ja kyläyhdistys Klamilan Seutu ry yleistoiminnalleen. Kaikkein toimintaan ei ole saatavissa avustusrahaa kunnastakaan, mikä toisaalta on ihan oikein, että oma toiminnallisuus säilyisi yhdistyksissään.

Ennen ensimmäistä iltatoria alkoi kuitenkin kylän auttavain toiminta eli ensivastetoiminta. Hälytysryhmäläiset ovat olleet puhelimit valmiina, että tosipaikan tullen pääsevät ripeästi apuun. Viikottaiset koulutukset ylläpitävät ja parantavat taitoja kohdata autettava. Koskaan ei tule täysinoppineeksi, joten kaikenlainen koulutus on tarpeen. Esimerkiksi eilen illalla kävimme pienellä porukalla Kotkassa Meripelastusseuran toimintaan tutustumassa ja samalla harjoittelimme veden varaan pudonneen nostamista vedestä veneeseen. Sekin on taito, jota voi tarvita näin meren rannalla.

Juhannustori järjestettiin ensimmäistä kertaa, juhannusmarkkinoi-

den sijaan. Myyjiä oli vähemmän kuin markkinoilla, mutta siltikin tori oli melko täynnä. Ja saapui juhannustorille ostajiakin. Konseptina tapahtuma on kevyempi järjestää kuin markkinat ja vaatii huomattavasti vähemmän työvoimaa, joten jatkosakin voi odottaa juhannustoria.

Fish and Soul keräsi taas musiikin ystäviä satamaan. Aivan upeaa ruokaa tarjosi Villitomaatti-catering, joka oli laatinut vartavasten oman meynyn tapahtumaan. www.klamila.fi sivuilla on kuvia ja tarinaa tapahtumasta, kuten myös Hapanvelliuhlasta, joka oli samana viikonloppuna.

Ihmetystä monissa herätti Hapanvelliuhlan järjestäminen samana päivänä kuin paikallisten nuorten ripillepääsy. Kotiseutujuhla ja kristillinen perinnejuhla, hmmm. Varmasti vei sukuvelvoitteet väkeä kotiseutujuhlalta.

Sataman baari on tarjonnut tapahtumia pitkin kesää kiitettävästi. Lisätietoja näistä voi seurata sivuilta www.satamanbaari.fi. On ollut markkinoita, muinaistulia ja edessäpäin on vielä mm. Nykäs-Matin vierailu.

Lisäksi ilolla otamme vastaan tiedon Klamilan frisbeegolf-radan laajentamisesta 18-koriseksi. Ja toinen mukava uutinen on Virolahden ensimmäisen panimon rakentuminen Ravijoelle ja toiminnan aloittaminen jo

Merten valtias Ahti kävi tänäkin vuonna hapanvelliuhlilla.

tänä syksynä. Takatalo&Tompuri Brewerylle toivotamme pitkää ikää ja janoisia asiakkaita. Paikallistuotteina saa myös tilauksesta nautan (Jorma Kyötikki) tai lampaanlihaa (Tompurin tila) paikallisilta tiloilta. Nämäkin Klamilan talousalueella toimivat maatilat ovat rohkeasti läheneet mukaan uusiin toimintoihin parantaakseen tilojen kannattavuutta nykyisessä ajassa, kun lehdistä saa jatkuvasti lukea huonoja uutisia maatalouden vaikeuksista.

Näin syksyn saapuessa monilla yhdistyksillä on yleisiä kokouksia, joissa valitaan uusia toimijoita tulevalle vuodelle. Jos sinusta tuntuu, että sinulla olisi jotakin annettavaa, rohkeasti vain mukaan. Ja uusia toimintavinkkejä varmastikin otetaan jokaisessa yhdistyksessä vastaan. Hyvää syksyä!

Heli, kylätuvan orja(piiskuri)

Ensivasteella tarkoitetaan hätäpotilaan luokse lähetettävää lähintä mahdollista pelastustoimen yksikköä, joka voi aloittaa pelastustoimenpiteet jo ennen ambulanssin saapumista

KATSON MAALAISMAISEMAA - KOTIKYLÄ

Kylätietä kun astelen
nähdä voin kylän kauneuden.
Pellot, metsät ja marjahaat,
kukkatarhat ja pihamaat.

Pelloilla lehmät märehtivät,
laiho kaunis kasvaa,
keltainen rypsi auringon väriä antaa.

Talojen rivit kylätien varrella
entistä rakennustyyliä näyttää.
Kaikki ne kauniita ovat,
ikkunat niissä somat.

Kukkokalliolla kävelen
aikaa entistä muistellen,
nuoret ja vanhat kun yhteen tuli
juhannusyö sydämiin suli.

Illalla auringonlasku
ja usva pellolla,
maisema kuin postikortissa
silmiemme ulottuvilla.

Eläköön kauneus silmissämme,
rakkaus sydämissämme
kotikyläämme kohtaan.

Aika muuttaa kylän elämää.
Uudet sukupolvet tulevat.
Kuvat ja tarinat kylän elämästä
antavat näkymää menneeseen aikaan.
Vanha ja uusi nitoutuvat yhteen.
Elämä jatkaa kulkuaan.

Vappu Harjumaaskola

SYKSYN HARRASTUS- KALENTERI

Maanantaisin

- Klo 14.30-17, Kudonta, Klamilan pienteollisuustalo

Tiistaisin

- Klo 12-13 (pariton viikko), Viisikielinen tutuksi-laulu hetki, Klamilan kirkko
- Klo 13-14 (pariton viikko), Klamilan seudun lähetys piiri, Klamilan kirkko
- Klo 12-14 (parillinen viikko), Diakoniakerho, Klamilan kirkko
- Klo 16-17.45, Nuorisotalon Vintti, kutosluokkalaisille
- Klo 18-21, Nuorisotalon Vintti, seiskasta ylöspäin
- klo 17-20, Avantouinti, Klamilan kalasatama
- Klo 17-18.30 4h-kerho (6-12v.), Klamilan Nuorisotalo
- Klo 17.30-18.15, Lihaskuntojumppa, Toivola
- Klo 18.30-20, Naisten kuntojumppa, Klamilan koulu

Keskiviikkoisin

- Klo 10 -12 Perhekerho, Klamilan kirkko
- Klo 18-20.30 Huonekalujen entisöinti, Klamilan koulu

Torstaisin

- klo 10-10.45 (joka toinen vko) Aikuisten kuntoryhmä Vetreät, Toivola
- Klo 18-21 Nuorisotalon Vintti, seiskasta ylöspäin
- Klo 18.15 Seurakuntakuoron harjoitukset, Klamilan kirkko

Perjantaisin

- Klo 17-20 Avantouinti, Klamilan Kalasatama

Sunnuntaisin

- Klo 17-19, Lentopallo, Simonmäentie kenttä

KYLÄTUPA RONKULIN SYKSY

Avoinna ti-pe klo 10-17.

Tervetuloa!

Kylätupa löytyy myös Facebookista haulla "Klamilan Kylätupa Ronkuli".

VIROLAHDEN TULEVAISUUS OLUTSILLASSA

Virolahden kunnanjohtaja Osmo Havuaho kertoo baari Ku-jansuussa Vaalimaan rakennushankkeen tilanteesta ja moottoritien vaikutuksesta kunnan tulevaisuuteen. Esillä on myös Klamilan yhteydet moottoritiehen ja ranta-alueen kehityshankkeet veneilyyn ja matkailuun.

Klamilan Olutsillan tilaisuus on lauantaina 10.9. Klo 15.00. Se on kaikille avoin.

